

BYGGBIZ

NYHETER FRÅN BYGGMÄSTAREFÖRENINGARNA STOCKHOLM, SÖDERTÄLJE, GOTLAND.

JANUARI NR 1/12

Godis till Sveriges Arkitekter

Den 1 januari tog hon plats som förbundsdirektör för Sveriges Arkitekter. "Jag hoppade högt när jag blev kontaktad av rekryteringsföretaget. Det var självklart att jag skulle ha det jobbet", berättar hon. Så blev det också. Av 50 kandidater ansågs Catherina Fored vara den rätta. Hon har lämnat byggmästarföretaget Folkhem för att stärka arkitekternas roll i Sverige. I en intervju i tidningen Arkitekten kallar hon sig för "en vanlig tjej från godisaffären". >>

SÖREN HÄGGROTHS **PRIORITERADE OMRÅDEN** – **BOSTADSUTSKOTTET** –
STOCKHOLM TILLVÄXTMOTOR – **EKONOMISKA PROGNOSE**R PÅ KVARTALSMÖTET

Gott nytt byggår!

Förra året fick Stockholms län cirka 40 000 nya invånare – en glädjande stark tillväxt. Glädjande är det också att många goda krafter verkar för att lösa upp knutar som ska göra det möjligt att få till stånd ett ökat byggande och snabbare igångsättning av projekten.

Mark är ingen bristvara i länet, men det behövs infrastruktursatsningar för att kunna exploatera områden som ligger mindre centralt. Det råder enighet om att regelsystemet behöver ses över. Hammarby Sjöstad är ett bra exempel på hur bostäder har byggts i ett strandnära område som därmed kommit allmänheten till del. Det finns flera strandnära områden som skulle lämpa sig utmärkt för bostadsbyggande. Särkraven hos en del kommuner försvårar byggandet av bostäder. Förhoppningen är att större samsyn ska kunna uppnås mellan myndigheter och kommuner.

De utredningar som regeringen har tillsatt ska komma med förslag på hur plan- och tillståndsprocesserna i kommunerna kan förenklas och även hur överklaganden kan snabbas upp.

Om alla arbetar i samma riktning för att få långsiktigt hållbara spelregler för planering och byggande, så gynnar det oss alla. Men ytterligare en sak måste till för att bostadsbyggandet verkligen ska öka: kapital. När vi nu skriver 2012 är det osäkert vart marknaden tar vägen och hur kapitalet ska komma in.

Alla siffror var i topp både 2010 och 2011 – jag tillönskar alla våra medlemmar ett bra byggår även 2012!

Elisabeth Martin
Verkställande direktör

GODIS TILL SVERIGES ARKITEKTER

>> forts från föregående sida

Detta med ”godistjejen” förklaras av att hon vuxit upp i sin mammas godisaffär i Upplands Väsby.

Vi träffar henne en mulen decembermorgon i Stockholms mest skimrande byggnad, Sven-Harrys (restaurangen). Här går hon som barn i huset och hälsar glatt på dem hon möter. Hon känner alla från snickarna till restaurangpersonalen, eftersom hon ansvarat för projektets tillblivelse.

– Det är nog det viktigaste projektet som jag har haft under min karriär, säger Catherina Fored som har en diger erfarenhet från både byggande, arkitektur och annat som har med samhällsbyggande att göra.

Att det varit en utmaning beror inte bara på den mycket specielle beställaren, Sven-Harry Karlsson, som haft ett ord med i allt som har gjorts när hans livsverk skulle skapas, vilket inneburit många skratt, men också en hel del frustration. Även arkitekturen, platsen som sådan, byggtekniken och kontakten med brukarna har varit speciell. Dessutom var det en hel del förseningar av projektet, även om Sven-Harry kunde inviga museidelen uppe på taket på utsatt tid på sin 80-årsdag i början av december 2011.

Men nu ska hon alltså ta hand om landets alla arkitekter, fackliga frågor såväl som branschfrågor till professions- och arkitekturfrågor. Antalet medlemmar är cirka 11 500 och kansliet på Storgatan i Stockholm består av 30-talet personer. Opinionsbildning och utbildning är två viktiga arbetsområden. Ett viktigt mål är också att åstadkomma goda betingelser för medlemmarnas yrkesutövning och därmed för arkitektur och planering.

– Arkitektens roll handlar inte bara om att gestalta byggnader, utan om samhällsbyggande, om människor och hur vi vill leva och bo, men självfallet också om teknik. Det är en korskoppling mellan humaniora och teknik; det är det som gör arkitekturutbildningen så unik – och så rolig, säger Catherina Fored som själv läst arkitektur, först på KTH och sedan på Chalmers.

Redan nu sitter hon som ordförande i Akademien för arkitektur som bland annat utser jurymedlemmar till ett antal fina priser,

till exempel Kasper Salin-priset, Bostadspriset och Siena-priset, så hon är väl bevandrad med organisationen. Först kommer hon att lyssna på medlemmar, resa runt och träffa lokalföreningarna, arkitektkontor och medarbetare, säger hon, och när vi frågar om hennes ledarstil säger hon:

– Man måste kunna släppa taget och visa tillit till andra människor. Jag tycker om människor och att göra saker ihop med andra. Det passar bra i en medlemsorganisation och bland kreativa duktiga medarbetare. Man måste lyssna och vara lyhörd för att få andra att växa – och för att växa själv. Man måste också kunna dela ut en klapp på axeln.

– Vem som helst kan bli chef, men inte ledare!

Att hon är kommunikativ märks under hela intervjun. Hon är öppen och rättfram och drar sig inte från att säga sanningen. Samtidigt är hon en positiv person som inte har långt vare sig till leende eller till skratt.

Något hon tar med sig till nya jobbet och som hon sedan länge har haft användning av, är några kloka ord som hon fått av sin kvinnliga förebild, EU-kommissionären Margot Wallström, som hon känner privat, men som hon inte har träffat på flera år:

”Ha inte för bråttom, utan lär dig att sortera och prioritera, och bestäm dig för fem eller sex saker som du vill göra till dina!”

En annan förebild, mentor och vän, är Gunnar Nordström, det legendariska ”N:et” i FFNS, eller SWECO ARCHITECTS som företaget heter idag. Honom lärde hon känna under sin egen tid på FFNS Arkitekter först i Göteborg, sedan Borås. Måne är det tack vare honom som hon har en tydlig målbild för sitt nya jobb som den starka kvinnan bakom Sveriges Arkitekter.

– För att få vara med på hela resan och om beslutet, så stod det klart för mig att jag borde lämna karriären som projekterande arkitekt och istället gå till byggherre- och beställarsidan. Jag tycker att det är viktigt att arkitekterna ser till att de själva är med på hela resan och inte bara fram till produktions-skedet, det bör vara ett krav i kontakterna med byggherren.

Catherina Fored i korthet: Född: 1964-10-25 i Upplands Väsby. **Familj:** Sambo-särbo, sonen Arvid, 22 år. **Husdjur:** Katten ”City”. **Utbildning:** KTH/CTH, arkitektur. **Karriär:** Projektledare Göteborgs stadsbyggnadskontor och J&W, kontorschef FFNS Borås, mässchef H99 Helsingborg, eget arkitektkontor, projektledare JM, enhetschef Statens fastighetsverk, delägare och arbetschef Folkhem. **Bostad:** Hyresrätt på Söder. **Fritidshus:** På Duvholmen utanför Lidingö. **Fritidsintressen:** Älskar att sjunga, gärna inför publik, sjöng på Sven-Harrys 80-årsfest. **Det bästa med Stockholm:** Det som Orup sjunger i sin låt. **Stockholms finaste hus:** Sven-Harrys (konstmuseum). **Världens häftigaste hus:** Termalbadet i Vals, Schweiz. **Mat:** Rotmos och köttkorv. **På nattgysbordet:** Steve Jobs – en biografi. **Motto:** Behandla dina närmaste som du själv vill bli behandlad.

BF9K

Sedan publiceringen av BF9K-certifierade företag i förra numret av Byggbiz, kan ytterligare ett företag fogas till listan: **Öhmans Bygg & Fastighets AB.**

Bostadsutskottet

– en viktig branschsammanlutning

– Vi träffas ungefär en gång i månaden och ibland har vi externa gäster. Det kan vara allt ifrån ett borgarråd, landshövdingen, generaldirektörer, kommunpolitiker och tjänstemän samt riksdagsmän och många andra viktiga beslutsfattare när det gäller bostadsfrågor. Det berättar Staffan Grundmark, sedan i somras ordförande i Stockholms Byggmästareföreningens bostadsutskott.

Eftersom Stockholm är landets största bostadsmarknad, berör många frågor hela Sverige. Det kan gälla allt från lagar och regler till finansiering och marknadsföringsfrågor.

– Den senaste tiden har det varit många diskussioner kring PBL och i november träffade vi tf landshövdingen Katarina Kämpe och regeringens bostadsutredare Sören Häggroth. Det är besvärligt att varje enskild kommun vill ha särskilda regler för bostadsbyggandet. Boverkets regler borde gälla.

Eftersom utskottets ledamöter kommer från betydande aktörer på marknaden, kan vi framföra branschens önskemål och synpunkter till olika beslutsfattare. Det är betydligt lättare när man företräder branschen än det egna företaget.

– Medlemmar i Stockholms Byggmästareförening är välkomna att höra av sig till mig

eller någon av utskottets ledamöter för att dryfta frågor som man vill att utskottet ska behandla, uppmanar Staffan Grundmark.

Ledamöterna i bostadsutskottet från vänster till höger: Fredrik Arpe (NCC Construction Sverige AB), Per Jutner (Einar Mattsson Projekt AB), Martin Arkad (Järntorget Bostad AB), Elisabeth Martin (Stockholms Byggmästareförening), Staffan Grundmark, ordförande (Besqab Projekt och Fastigheter AB), Mikael Åslund (JM AB), Marie Dolk Persson, sekreterare (Stockholms Byggmästareförening), Tomas Pousette (Peab Bostad AB). På bilden saknas: Peeter Trepp (Veidekke Bostad AB) och Jonas Granström (Skanska Bostadsutveckling Norden AB). Foto: Sofia Jonsson.

SÖREN HÄGGROTHS PRIORITERADE OMRÅDEN

I december lämnade Sören Häggroth in en promemoria till departementet. Han har haft bostadsministerns uppdrag att på kort tid utreda hur bostadsförsörjningen i Stockholmsregionen ska förbättras – och ökas!

– Jag har suttit en heldag hos Boverket, varit på flera sammankomster med branschfolk, inklusive länsstyrelsen och kommunerna samt bostadsutskottet på Stockholms Byggmästareförening. Därutöver har jag intervjuat cirka 35 nyckelpersoner. Totalt rör det sig om minst 70 personer som jag har träffat. Därtill kommer en stor del skriftliga underlag som jag tagit del utav för att göra en bedömning av vad som är väsentligt. Det är inget detaljerat förslag, utan det har mer karaktären av en dagordning för fortsatt arbete. Jag pekar på områden som är strategiskt viktiga. Några av dem är att: bygga ut infrastrukturen, korta tiderna för överklaganden och bygglov samt att sänka produktionskostnaderna. Det är de frågor som kommit fram från de flesta som jag har talat med, säger Sören Häggroth, tidigare bland annat statssekreterare på finansdepartementet och generaldirektör på Fortifikationsverket.

Stockholms län TILLVÄXT- MOTORN

Katarina Kämpe är den högsta tjänstemannen på länsstyrelsen. En av de viktigaste frågorna som hon arbetar med är bostadsfrågorna.

– Vi behöver dubbelt så många bostäder än vad som byggs idag. Befolkningen ökar med 40 000 personer årligen. Vi har 80 000 studenter i länet och 12 000 studentbostäder. Då blir det också trångt på vägar och spår. Dessutom har vi en het arbetsmarknad. Stockholms län står för 30 procent av hela Sveriges nyföretagande. Under januari-oktober förra året startades 20 000 nya företag i regionen.

De viktigaste frågorna som ligger på Katarina Kämpes bord är, utan inbördes rangordning: bostäder, infrastruktur, klimat och energi, arbetsmarknad och kompetensförsörjning samt innovationsförmåga.

– Alla frågorna hänger ihop. Länsstyrelsen granskar alla detalj- och översiktsplaner. Dessutom hanterar vi de överklaganden som kommer in till oss. Där kan vi bli snabbare i hanteringen. Dessutom tittar vi på att förbättra våra sammanvägda bedömningar när vi tittar på planer. I en storstadsregion kommer olika intressen lätt i konflikt med varandra. Vår roll är att ta ansvar för de statliga intressena och de avvägningar som måste göras. Detta ser vi också över för att bostäder ska få en större tyngd, förklarar Katarina Kämpe.

Katarina Kämpe, länsöverdirektör i Stockholms län. Foto: Ryno Quantz.

10-ÅRSJUBILEUM FIRADES EXAKT PÅ DAGEN

Samtidigt som Stockholms Byggmästareförenings kvartalsmöte ägde rum på Fotografiska den 17 november 2011, uppmärksammades att det var på dagen tio år sedan de första företagen fick sina BF9K-certifikat.

Styrelsens ordförande Jan Kjellson intervjuade flera personer med kopplingar till BF9K. Tidigare vd:n för Sveriges Byggingdustrier, Bo Antoni, som då var på Grävbolaget, var en av dem som var med vid tillkomsten av BF9K. Andra som berättade om detta produktcertifieringssystem direkt anpassat till byggbranschen var Anders Nilsson, ”pappa” till systemet och numera teknisk chef på Skanska Nya Hem Sverige, samt Mats Lund, Arriba, som idag är BF9K-utskottets ordförande.

Foto: Ryno Quantz.

På kvartalsmötet pekade Anders Brunstedt, makroanalytiker på Svenska Handelsbanken, på det kärva ekonomiska läget och den stora osäkerheten framöver. Demografiska faktorer håller dock efterfrågan på bostäder uppe, även om bopriserna kan stå stilla eller sjunka, ansåg han.

BYGGFRÅGAN

Vilka är de viktigaste förändringarna för att underlätta bostadsbyggandet?

”Det viktigaste är den politiska viljan att bygga nya bostäder. En annan viktig fråga är de egna spelreglerna i kommunerna utöver de nationella kraven – det gäller energi, tillgänglighet, buller och en hel del annat. Många kommuner vill visa sig duktiga utan att ha gjort ordentliga konsekvensanalyser av sina beslut.”

Freddie Norvell, vice vd, Besqab

”Utifrån vår inriktning gentemot nyproduktion av bostäder som till största delen består av mindre förtätningsprojekt, tycker vi att resursfrågan och förenkling av processen avseende handläggningen av bygglovs- och detaljplaneärenden är en av de viktigare förändringarna som måste till.”

Johan Lindberg, vd, M3Bygg

”Att varje part tar ansvar för vad de faktiskt kan göra själva och inte prata om alla andras ansvar. Regeringen borde till exempel prata mer om vad regeringen ska göra och mindre om kommunernas skyldigheter.”

Catherina Fored, förbundsdirektör Sveriges Arkitekter

”Sänkt skattetryck. Tekniskt enklare byggregler – närmare Europas regelverk! Och så måste vi bygga billigare bostäder totalt sett, oavsett om vi talar om teknik, ekonomi eller ytmässigt!”

Inge Tallberg, vd, Rydbergs Bygg

”Infrastrukturfrågorna är utomordentligt viktiga. Med den tillväxt som sker i Stockholm måste man bygga ut tunnelbanan. Men även andra infrastrukturinvesteringar behövs, såsom fortsatt utbyggnad av tvärförbindelserna.”

Svante Hagman, chef, NCC Housing

Foto: Ryno Quantz.

BOSTADSFORUM OM BOSTADSBYGGANDETS FÖRUTSÄTTNINGAR OCH KOSTNADER

Bostadsforum, arrangerat av Stockholms Byggmästareförening och Kommunförbundet Stockholms län (KSL), som ägde rum i slutet av oktober 2011, belyste bostadsfrågorna i Stockholmsområdet.

Statssekreterare Ulf Perbo, tf landshövding Katarina Kämpe, borgarrådet Joakim Larsson (M) och Stockholms Handelskammars vd Maria Rankka var några av de många talare som debatterade och diskuterade en rad svåra frågor om exploateringsavtal, försäljning av kommunal mark samt den brännande frågan ”vågar staten låta Stockholmsregionen växa?”. Stor samstämmighet fanns bland samtliga debattörer när det gäller vikten av förutsägbarhet, transparens och regional samverkan.

Ulf Perbo menade att det är kommunernas fel att det byggs så få bostäder. Olika kommuner har olika regler. Att få bort de kommunala särkraven på bostäder och att öka förutsägbarheten i planprocessen, är viktiga faktorer för att få fart på byggandet.

Tomas Kalbro, professor i fastighetsekonomi vid KTH, efterlyste ordning och reda i exploateringsavtalen.

Alla var rörande överens om att Stockholm är landets tillväxtmotor.

– Det gäller bara att få de 80 % som sitter i riksdagen och inte bor i länet att förstå att Stockholmsregionen har en avgörande roll för Sveriges utveckling, som Anders Eken-gren (FP), ordförande i KSL:s miljö- och samhällsutvecklingsberedning, uttryckte det.

KOMMANDE EVENEMANG I BYGGMÄSTAREFÖRENINGEN

Mer information: Sofia Jonsson, tel. 08-587 147 35

17 februari Frukostmöte om anpassningsgruppen • **9 mars** Frukostmöte: Juristerna på plats i Södertälje •

23 mars Frukostmöte om BIM • **29 mars** Årsmöte Stockholms Byggmästareförening • **16-26 augusti** Annedal 2012 - Boutställning

Byggmästareföreningen är lokal branschorganisation för bygg- och anläggningsföretag i Stockholm, i Södertälje och på Gotland. Antalet medlemmar uppgår till cirka 950, varav de flesta är små och medelstora företag.

Byggmästareföreningen tar tillvara företagens intressen och för en konstruktiv dialog med kommuner, myndigheter och beställare om byggandets förutsättningar. En annan viktig fråga är att göra

byggbranschen mer attraktiv för kunder, medarbetare och allmänheten.

Byggmästareföreningen ger också service till medlemmarna inom bland annat entreprenadjuridik och kompetensutveckling. Föreningens produktcertifieringssystem BF9K är ett kvalitets-, miljö och arbetsmiljösystem anpassat till byggbranschen och certifierat av tredje part.

Ansvarig utgivare:

Elisabeth Martin

Projektleddning och text:

peggy communication ab, www.peggy.se

Grafisk form: komodesign.se

Tryck: EO Grafiska, Stockholm

Stockholms Byggmästareförening, Box 34027, 100 26 Stockholm, tel. 08-587 147 00, www.stockholmsbf.se

Södertälje Byggmästareförening, Box 327, 151 24 Södertälje, tel. 08-550 140 20, www.sodertalje.byggmastareforeningen.se

Gotlands Byggmästareförening, Bremergränd 4, 621 56 Visby, tel. 0498-21 61 69, www.gotland.byggmastareforeningen.se